

2.3 Η βιομηχανική επιχείρηση

Η βιομηχανική επιχείρηση βρίσκεται ένα στάδιο πριν την εμπορική. Είναι αυτή που παράγει προϊόντα, χρησιμοποιώντας πρώτες ύλες και την ανθρωπινή εργασία, τα οποία προϊόντα πωλεί στη συνέχεια απευθείας η ίδια στους καταναλωτές ή σε μια εμπορική επιχείρηση.

Ας πάρουμε για παράδειγμα το λάδι. Αυτοί που αγοράζουν λάδι και το μεταπωλούν αυτούσιο είναι έμποροι. Αν όμως αυτοί που αγοράζουν λάδι το επεξεργάζονται σε ειδικά μηχανήματα, το συσκευάζουν σε μπουκάλια με ετικέτες και στη συνέχεια το πωλούν, δεν είναι έμποροι, είναι βιομήχανοι, γιατί προκαλούν μεταβολή σε αυτό που αγοράζουν τόσο στη μορφή όσο και στο περιεχόμενο.

Μια βιομηχανική επιχείρηση για να μπορέσει να λειτουργήσει θα πρέπει να αγοράσει ή να κατασκευάσει τους κατάλληλους βιομηχανικούς χώρους, να αγοράσει μηχανήματα και πρώτες ύλες, να προσλάβει εργάτες και ειδικούς επιστήμονες και να καταβάλει τέλος τίμημα για την ενδεχόμενη αγορά μεθόδων παραγωγής, προκειμένου να τεθεί ο όλος μηχανισμός σε φάση παραγωγικής λειτουργίας.

Ας παρακολουθήσουμε όλα αυτά τα στάδια ετοιμότητας, ξεκινώντας, όπως και στην εμπορική επιχείρηση, από ένα αρχικό κεφάλαιο € 100.000 που κατέθεσαν οι επιχειρηματίες (εικόνα 1).

Ενεργητικό		Παθητικό
Ταμείο	<u>100.000</u>	Κεφάλαιο
		<u>100.000</u>

Στην αμέσως επόμενη φάση, οι επιχειρηματίες προβαίνουν στην κατασκευή ή αγορά των βιομηχανοστασίων και την αγορά του κατάλληλου βιομηχανικού εξοπλισμού, δαπανώντας για το σκοπό αυτό τα ποσά των € 55.000 και € 35.000 αντίστοιχα.

Η σχετική λογιστική εγγραφή έχει ως εξής:

X	Βιομηχανοστάσια	55.000
X	Μηχανήματα	35.000
Π	Ταμείο	90.000

Η νέα μορφή που θα έχει ο ισολογισμός (εικόνα 2) είναι η ακόλουθη:

Ενεργητικό		Παθητικό	
Ταμείο	10.000	Κεφάλαιο	100.000
Βιομηχανοστάσια	55.000		
Μηχανήματα	<u>35.000</u>		
Σύνολο	<u>100.000</u>	Σύνολο	<u>100.000</u>

Με τις επενδύσεις σε βιομηχανοστάσια και μηχανήματα, η επιχείρηση προκάλεσε σοβαρό περιορισμό της ρευστότητάς της στο επίπεδο των € 10.000, ποσό που κρίνεται ανεπαρκές για να αντιμετωπίσει τις ανάγκες της για αγορά πρώτων υλών, πληρωμή μισθών και ημερομισθίων κ.λπ.

Για το λόγο αυτό η επιχείρηση καταφεύγει στη λήψη δανείου ύψους € 60.000.

Η σχετική εγγραφή έχει ως εξής:

X	Ταμείο	60.000	
Π	Οφειλές σε τράπεζες		60.000

Η νέα εικόνα (3) που διαμορφώνεται στον ισολογισμό έχει ως εξής:

Ενεργητικό		Παθητικό	
Ταμείο	70.000	Κεφάλαιο	100.000
Βιομηχανοστάσια	55.000	Οφειλές σε τράπεζες	60.000
Μηχανήματα	<u>35.000</u>		
Σύνολο	<u>160.000</u>	Σύνολο	<u>160.000</u>

Ας υποθέσουμε στη συνέχεια ότι η επιχείρηση αγοράζει πρώτες ύλες αξίας € 30.000 και διάφορα έπιπλα και σκεύη αξίας € 15.000, διενεργώντας την ακόλουθη εγγραφή:

X	Πρώτες ύλες	30.000	
X	Έπιπλα και σκεύη	15.000	
Π	Ταμείο		45.000

Ο ΚΟΣΜΟΣ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ, ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΓΟΡΩΝ: ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ, ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ

Η νέα εικόνα (4) που διαμορφώνεται είναι η ακόλουθη:

Ενεργητικό		Παθητικό	
Ταμείο	25.000	Κεφάλαιο	100.000
Πρώτες ύλες	30.000	Οφειλές σε τράπεζες	60.000
Βιομηχανοστάσια	55.000		
Μηχανήματα	35.000		
Έπιπλα και σκεύη	<u>15.000</u>		
Σύνολο	<u>160.000</u>	Σύνολο	<u>160.000</u>

Την εικόνα (4) του ισολογισμού θα την χαρακτηρίζαμε εικόνα ετοιμότητας, μια κατάσταση δηλαδή στην οποία η επιχείρηση έχει κάνει όλες τις απαραίτητες ενέργειες από πλευράς υλικοτεχνικής υποδομής προκειμένου να τεθεί σε παραγωγική λειτουργία. Η πρόσληψη του απαραίτητου και έμπειρου προσωπικού είναι αυτή που απομένει για τη λειτουργία. Τι παρατηρούμε στην εικόνα αυτή;

α. Από το σύνολο του ενεργητικού ποσό € 105.000 (55.000+35.000+15.000) ή ποσοστό 65,6% έχει επενδυθεί στην υλικοτεχνική υποδομή, αυτό που αποκαλούμε πάγια. Η επιχείρηση δηλαδή έχει δεσμεύσει μεγάλο μέρος των κεφαλαίων της σε αναγκαίες υποδομές, απαραίτητες για τη λειτουργία του παραγωγικού κυκλώματος ή διαφορετικά έχει υψηλή παγιοποίηση, ένα από τα βασικά χαρακτηριστικά του βιομηχανικού κλάδου.

β. Το μεγάλο ποσοστό των επενδύσεων σε πάγια προκαλεί σταθερή ετήσια επιβάρυνση για τη συντήρηση των εγκαταστάσεων και τη σταδιακή αναπλήρωσή τους λόγω φθοράς, αυτό που θα γνωρίσουμε στο κεφάλαιο 8 με την ονομασία αποσβέσεις. Τα σταθερά έξοδα αυξάνονται ακόμη, αν λάβουμε υπόψη το κόστος μισθοδοσίας του εργατοτεχνικού προσωπικού και άλλες σταθερές επιβαρύνσεις.

γ. Λόγω των υψηλών επενδύσεων, οι βιομηχανίες καταφεύγουν συνήθως σε υψηλό τραπεζικό δανεισμό για τη χρηματοδότησή τους, δεδομένου ότι οι μέτοχοι είτε αδυνατούν είτε είναι απρόθυμοι να το κάνουν οι ίδιοι. Υψηλός όμως τραπεζικός δανεισμός σημαίνει και αντίστοιχα υψηλή σταθερή επιβάρυνση για την εξυπηρέτησή του. Ο τραπεζικός δανεισμός είναι μεν απαραίτητος για την ανάπτυξη των επιχειρήσεων, αλλά τυχόν αδυναμία για την ομαλή εξυπηρέτησή του θα προκαλέσει αρχικά μείωση της πιστοληπτικής τους ικανότητας, στη συνέχεια προβλήματα ρευστότητας λόγω απροθυμίας

των τραπεζών για περαιτέρω χρηματοδότηση, με τελική πολλές φορές κατάληξη την κήρυξη των επιχειρήσεων αυτών σε κατάσταση πτώχευσης.

Το ποσοστό του τραπεζικού δανεισμού στο σύνολο του παθητικού είναι στο παράδειγμά μας 37,5% (60.000:160.000) και θεωρείται ένδειξη συνετής μόχλευσης.

2.4 Η ξενοδοχειακή επιχείρηση

*Ξένους ξένιζε
ίνα μη εις ξένους
ξένος γένοιτο*

α. Γενικά

Πριν ο τουρισμός λάβει τη σημερινή του μορφή και εξελιχθεί σε μια καθαρά επιχειρηματική δραστηριότητα, αποτελούσε κατά το παρελθόν υπόθεση των απλών ανθρώπων και αντανακλούσε τα αισθήματα φιλοξενίας κάθε συγκεκριμένης κοινωνίας.

Ο αρχαίος Έλληνας ποιητής Μένανδρος, που έζησε τον 4^ο π.Χ. αιώνα, κάνει κάλεσμα σε αυτά τα αισθήματα, παροτρύνοντας τους συμπολίτες του να φιλοξενούν ξένους, για να μη βρεθούν κάποτε και αυτοί ξένοι ανάμεσα σε ξένους.

Η καλλιέργεια των αισθημάτων φιλοξενίας ήταν τόσο υψηλή στον αρχαίο ελληνικό κόσμο, ώστε ο Δίας, ο επικεφαλής του πανθέου, να φέρει το προσωνύμιο Ξένιος, ο φιλόξενος δηλαδή θεός.

Η επιθυμία του ανθρώπου να γνωρίσει άλλους τόπους και να έρθει σε επαφή με άλλους λαούς και πολιτισμούς δημιούργησε το τεράστιο τουριστικό ρεύμα και μετέτρεψε τη φιλοξενία σε κερδοφόρα επιχειρηματική δραστηριότητα.

Η μεγάλη άνοδος του βιοτικού επιπέδου των λαών του δυτικού κόσμου που σημειώθηκε μετά το Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο, η αύξηση της μισθωτής εργασίας και η θεσμοθέτηση προοδευτικών διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας για την ετήσια υποχρεωτική και αμειβόμενη άδεια των εργατών και υπαλλήλων, ενίσχυσαν το κύμα του τουρισμού και έδωσαν τεράστια ώθηση στη τουριστική βιομηχανία.

Ο ΚΟΣΜΟΣ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ, ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΓΟΡΩΝ: ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ, ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ

Υπολογίζεται ότι το κύμα αυτό ξεπέρασε το έτος 2014 σε παγκόσμιο επίπεδο τον αριθμό ρεκόρ του 1,1 δις τουριστών. Ο αριθμός αυτός καταδεικνύει πόσο σημαντικός και δυναμικός είναι ο τομέας του τουρισμού για την παγκόσμια οικονομία, αν ληφθεί υπόψη ότι υπάρχει τάση για ισορροπημένη κατανομή, καθώς παρατηρείται ανάδειξη νέων χωρών ως τουριστικών προορισμών.

Όσον αφορά την ελληνική οικονομία, ο τουρισμός αποτελούσε ανέκαθεν τη βαριά της βιομηχανία, που στις σημερινές συνθήκες αναδεικνύεται ως ο κεντρικός πυλώνας ανάπτυξης και εξόδου από τη σοβαρή οικονομική κρίση που διέρχεται η χώρα.

Σύμφωνα με εκτιμήσεις του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού (ΕΟΤ) και του Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (ΣΕΤΕ), ο αριθμός αφίξεων για το 2014 ξεπέρασε τον αριθμό ρεκόρ των 22 εκατ. τουριστών. Για να έχουμε μια αίσθηση για τις επιπτώσεις, πρέπει να λάβουμε υπόψη ότι η συνολική (άμεση και έμμεση) συνεισφορά του τουρισμού στον τομέα της απασχόλησης κατά το έτος 2014 υπολογίζεται ότι ξεπέρασε τις 900.000 θέσεις εργασίας. Επίσης, η αντίστοιχη συμβολή του στη διαμόρφωση του ΑΕΠ υπολογίζεται ότι είναι της τάξης του 20%.

Αφίξεις/Κλίνη (1960-2013)				
Έτος	Αφίξεις	Κλίνες	Αφίξεις/κλίνη	Έσοδα σε δις ευρώ
1960	400.000	55.000	7,3	
1970	1.455.000	119.000	12,2	
1980	5.271.000	278.000	19,0	
1990	9.310.000	423.660	22,0	
2000	13.567.453	586.372	23,1	
2010*	15.007.490	763.407	19,7	9,6
2011*	16.427.247	763.668	21,5	10,5
2012*	15.517.621	771.271	20,1	10,4
2013*	17.919.580	773.445	23,2	12,0

* αφίξεις μη κατοίκων

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ/ΞΕ/ΤΕ

β. Η έννοια του τουριστικού καταλύματος

Σύμφωνα με τον ορισμό που δίνεται σε δημοσίευση της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, ως τουριστικό κατάλυμα θεωρείται κάθε εγκατάσταση η οποία διατίθεται τακτικά ή περιστασιακά για τη διανυκτέρευση τουριστών.